

Orzecznictwo. Czym jest rażące naruszenie prawa?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 01, wrzesień 2022 11:53

Gabriela Trocka

Odśloni: 16352

Art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a. wskazuje, że stwierdza się nieważność decyzji wydanej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa. Stosując ten przepis, organy często stosują niejednorodną interpretację. WSA w Warszawie wskazał, czym jest rażące naruszenie prawa, bowiem brak jest ustawowej definicji tego konstruktu. Rażące naruszenie prawa określa się, jako oczywiste i bezsporne naruszenie przepisu prawa, a przy tym takie, które wywołuje skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia wymagań praworządności.

WSA w Warszawie wskazał, że naruszenie przepisów postępowania lub prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy, nie może być podstawą do stwierdzenia nieważności decyzji ostatecznej w postępowaniu prowadzonym w trybie nadzoru, jeśli nie nosi cech rażącego naruszenia prawa. Decyzja jest wydana z rażącym naruszeniem prawa materialnego wówczas, gdy rozstrzygnięcie sprawy jest ewidentnie sprzeczne z wyraźnym i niebudzącym wątpliwości przepisem, co na podstawie jego brzmienia od razu "rzuca się w oczy". Przekroczenie normy prawnej musi mieć charakter jednoznaczny, co ma miejsce w sytuacji oczywistej sprzeczności pomiędzy treścią przepisu prawa, a rozstrzygnięciem objętym decyzją. Nie chodzi przy tym o błędny w wykładni prawa, ale o przekroczenie prawa w sposób jasny i niedwuznaczny. (IV SA/Po 760/17). Odmierna linia orzecznicza wskazuje natomiast na skutki. NSA orzekł, że za rażące należy uznać wyłącznie takie naruszenie prawa, w wyniku którego powstają skutki niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Tak więc nie każde, nawet oczywiste naruszenie prawa można uznać za rażące (II OSK 1334/17).

Obecnie w literaturze w orzecznictwie zaczyna dominować stanowisko kompromisowe, wskazujące na oczywistość naruszenia, jako przesłankę wstępną uznania decyzji za rażąco naruszającą prawo, ale nieograniczające się do tego. Chodzi tu o koniunkcje dwóch przesłanek: naruszenia normatywnego wzorca działania i braku realizacji wartości chronionych prawem (Z. Cieślak).

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 14 marca 2013 r. VII SA/Wa 2401/12